Bilimsel Alan Gezisi Yapmaya ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilimsel Alan Gezisi Yapmaya ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17775

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Bilimsel Alan Gezisi Yapmaya ?li?kin **Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i**, ö?retmenlerin veya ö?retmen adaylar?n?n bilimsel alan gezilerini planlama, yürütme ve de?erlendirme süreçlerine dair kendilerini ne ölçüde yetkin hissettiklerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Tortop ve Uzbilir-Özçelik (2018) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, psikometrik aç?dan güçlü bir araç olup, fen e?itimi alan?nda kullan?lan önemli bir ölçme arac?d?r. Ölçek, toplam 12 maddeden ve iki temel alt boyuttan olu?maktad?r: Ö?retim Tasar?m ve Organizasyon.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlilik, **bilimsel alan gezisi**, ö?retmen yeterlili?i, ölçek geli?tirme, fen e?itimi, psikometri.

Yazarlar

Hasan Said Tortop, G. Uzbilir-Özçelik.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmenlerin bilimsel alan gezilerini etkili bir ?ekilde gerçekle?tirme kapasitelerine dair sahip olduklar? inanç düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu geziler, ö?rencilerin teorik bilgileri gerçek dünya ba?lam?nda görmeleri aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Ölçek, bu tür etkinlikleri düzenleme konusunda ö?retmenlerin kar??la?t??? zorluklar? ve yeterlilik eksikliklerini tespit etmeye yard?mc? olmay? hedefler.

Ö?retmenlerin **öz yeterlilik** inançlar?n?n belirlenmesi, hizmet içi e?itim programlar?n?n ve ö?retmen yeti?tirme süreçlerinin bu alandaki ihtiyaçlara göre ?ekillendirilmesi aç?s?ndan önemli veriler sa?lamaktad?r.

Yap?

Ölçek, Bandura'n?n sosyal bili?sel teorisine dayanan ve bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair inanc?n? ifade eden **öz yeterlilik** yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, bilimsel alan gezileri ba?lam?nda bu yap?y? iki temel boyutta ele al?r:

Ö?retim Tasar?m: Alan gezisinin pedagojik amaçlar?n?n belirlenmesi, ö?renme hedeflerine uygun materyal seçimi ve gezi sonras? de?erlendirme süreçlerine ili?kin yeterlilik alg?s?n? içerir.
Organizasyon: Gezinin lojistik planlamas?, güvenlik önlemleri, izin süreçleri ve kat?l?mc?lar aras?ndaki koordinasyon gibi yönetimsel süreçlere ili?kin yeterlilik alg?s?n? kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, istatistiksel analizlerle desteklenmi?tir. Yap?lan **Faktör Analizi** sonuçlar?na göre, ölçekteki 12 maddenin faktör yük de?erleri 0.699 ile 0.860 aras?nda de?i?mektedir. Bu yüksek faktör yükleri, maddelerin ait olduklar? alt boyutlar? güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini ve ölçe?in yap?sal olarak tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Elde edilen bu de?erler, ölçe?in teorik olarak öngörülen iki faktörlü yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu kan?tlamaktad?r. Bu durum, ölçe?in **bilimsel alan gezisi** yapmaya yönelik öz yeterlilik alg?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan **güvenirlik** katsay?s? 0.92 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in mükemmel derecede yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n güvenirlik katsay?lar? da oldukça yüksektir: Ö?retim Tasar?m boyutu için 0.88 ve Organizasyon boyutu için 0.90 olarak hesaplanm??t?r. Bu katsay?lar, hem ölçe?in genelinin hem de alt boyutlar?n?n ölçtükleri yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, aç?mlay?c? ve do?rulay?c? **faktör analizi** çal??malar? sonucunda 12 madde ve 2 alt boyutlu bir yap?ya sahip olacak ?ekilde geli?tirilmi?tir. Bu alt boyutlar, Ö?retim Tasar?m ve Organizasyon olarak adland?r?lm??t?r.

Faktör yüklerinin 0.699 ile 0.860 aras?nda de?i?mesi, maddelerin ölçe?in tamam?na güçlü bir katk? sa?lad???n? ve iki faktörlü yap?n?n sa?laml???n? destekledi?ini göstermektedir. Bu yap?, ö?retmenlerin bilimsel alan gezilerine yönelik yeterlilik alg?lar?n? iki temel ve ayr?labilir bile?en üzerinden incelemeye olanak tan?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Öz Yeterlilik Ölçe?i)

Format: **5'li Likert Ölçe?i**

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler ve Ö?retmen Adaylar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenlik mesle?ini icra edenler veya buna haz?rlananlar)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, ö?retmenlerin bilimsel alan gezilerini düzenleme konusundaki yeterlilik alg?lar?n? hedeflemektedir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, 5'li **Likert** format?nda (1= tamamen kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum) kendilerini en iyi tan?mlayan seçene?i i?aretlerler. Yüksek puanlar, bilimsel alan gezisi yapmaya yönelik yüksek öz yeterlilik alg?s?n? gösterir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retim Tasar?m, Organizasyon, Cronbach Alfa, faktör yükü, **öz yeterlilik**, ölçme ve de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: hasantortop@aydin.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Hasan Said Tortop

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Hasan Said Tortop) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Tortop, H. S. ve Uzbilir-Özçelik, G. (2018). Ö?retmenler için Bilimsel Alan Gezisi Yapmaya Yönelik Öz Yeterlik Ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *Üstün Zekal?lar E?itimi ve Yarat?c?l?k Dergisi, 5*(1), 99-106.

Ölçe?in orijinal materyalini içeren belgeye a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

ogretmenler-icin-bilimsel-alan-gezisi-yapmaya-yonelik-oz-yeterlik-olcegi-toad.docx

Bilimsel Alan Gezisi Yapmaya ?li?kin Öz Yeterlilik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçe?in maddelerinin tam metni sunulmam??t?r. Ancak ölçek yap?s? ?u ?ekildedir:

Toplam 12 madde.
2 alt boyut: Ö?retim Tasar?m ve Organizasyon.

Ölçek maddelerinin tam listesine ula?mak için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya belirtilen akademik referans?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM